

har. Ja, det er jo muligt, at man kunde skrive det noget om, intet menneskeligt er jo fuldkomment, og vil man sige, at denne Lov ikke er det, skal jeg være den første til at underskrive det, men jeg tror, at som Sagen staaer, gør man bedst i ikke at gøre flere Forandringer end nødvendigt, thi vi have haft saa ondt ved at komme til Enighed, at det ikke er værd at forandre, hvad vi dog ere komne til Enighed om.

Saa har man med Hensyn til § 5 fremdraget det Spørgsmaal, at Ministeriet skal være bemyndiget til paa højest 5 Aar ad Gangen at lade Bestemmelser, sigtende til paa anden Maade end ved Paatale eller Straf at modarbejde Skoleforsømmelser, træde i Kraft; men her tilføjes der udtrykkelig: „naar Skoledirektionen og Kommunalbestyrelsen derom ere enige“, og Meningen er, at Ønsket skal udgaa fra Kommunalbestyrelsen, og at Skoledirektionen da skal have sluttet sig dertil, og først i saa Fald skal Ministeriet være bemyndiget til at gaa ind derpaa. Det er altsaa ikke for at give Ministeriet, men for at give Kommunalbestyrelsen en Myndighed, at Bestemmelsen er foreslaaet. Jeg skal oplyse, at det er slet ingen Undtagelse, hvad der her er Tale om. Vi have haft et Eksempel nær ved Kjøbenhavn, nemlig paa Frederiksberg, hvor det er lykkedes at faa Skoleforsømmelser omtrent til helt at forsvinde ved at indrette en Heldags-skole med Undervisning hver Dag, saaledes at de flinke Børn faa Heldagsundervisning, medens de, der forsømme, faa Halvdagsundervisning eller Undervisning hveranden Dag. Det havde til Resultat, at Skoleforsømmelserne næsten forsvandt, og det maa man dog kalde et mildt Middel. Naar altsaa en Kommunalbestyrelse ønsker for at faa sine Børn flinke at benytte et saa mildt Middel, og Skoledirektionen er enig deri, vilde det dog være unaturligt, om Ministeriet ikke skulde kunne tillade det. Der ligger ikke nogen som helst ond Bagtanke bag ved denne Paragraf.

Der er i øvrigt fremkommet en Mængde spredte Bemærkninger; men de Bemærkninger, der berøre Ting, der have været Genstand for udførlig Debat under de tidligere Behandlinger af denne Lov, mener jeg ikke, der er nogen Grund til at komme ind paa. Jeg maa dog med Hensyn til Udskrivningen sige, at naar et æret Medlem kom med den Udtalelse — jeg ved ikke, om jeg hørte rigtig, men jeg tror, Udtalelsen faldt saaledes — at Udskrivning i 13 Aars Alderen fortrinsvis anvendes over for de saakaldte Sognebørn, saa stem-

mer det ikke med min Erfaring. Det stemmer heller ikke med min Erfaring, at det skulde være noget, der bruges sjælden. Det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (R. Claussen) talte om 2 Kommuner, hvor det ikke havde været brugt det ene Sted i 10 Aar, det andet i 5 Aar, men det beviser virkelig ikke noget. I sine Egne bruges det i vid Udstrækning. Jeg vil ogsaa gøre opmærksom paa, at det ikke er fuldstændig rigtigt, naar det siges, at Skoletiden forlænges med 1 Aar. De, der saaledes fylde 14 Aar om Sommeren, kunne udskrives om Foraaret. Vinterhalvaaret er jo det vigtigste for Undervisningen i Almueskolen, særlig for de større Børn, og jeg tror derfor, det har stor Betydning, at de nyde Undervisning i dette Vinterhalvaar til. Jeg tror, det er en af de gode Sider ved Loven, hvis det kan gennemføres.

Jeg maa til Slut maaske udtale mig lidt i Almindelighed om, hvorledes jeg ser paa Sagens Stilling. Da jeg bestemte mig til at forelægge Forslaget igen, var det, fordi det forekom mig, at den Forskel, der var mellem de to Ting, ikke var større, end at man ved gensidig Imødekommenhed burde kunne komme til Enighed. Naar det her blev udtalt af et æret Medlem, at denne Lovs Vedtagelse maaske kunde være Begyndelsen til et frugtbart Lovgivningsarbejde, vil jeg grumme gerne være med til at virke derfor. Det var mit Haab, at naar jeg nu formaaede det ene Ting til at vise Imødekommenhed, vilde det andet Ting ogsaa være imødekommende. Derfor kan jeg ikke nægte, at det ikke gav mig de bedste Forhaabninger om Lovens Gennemførelse, da det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) gav Folketinget det Raad at føre Loven tilbage — jeg antager med Undtagelse af § 16, men ellers paa alle Punkter til den Skikkelse, hvori man tidligere har fremsat Forslaget. Det forekommer mig, at Landstinget dog paa dette Punkt har vist en Resignation, der nok kunde give Grund til at vente, at man ogsaa fra denne Side viste Resignation. Jeg haaber imidlertid, at det under de fortsatte Forhandlinger vil vise sig, at man fra begge Sider vil gøre det bedste for at bringe Loven til Udførelse, saa at den ikke kommer til at strande paa saa smaa Uoverensstemmelser, som den ellers vil komme til at strande paa. I øvrigt vil man vistnok forstaa, at jeg om de Punkter, som der her kunde være Tale om at komme ind paa, maa sige, at som Sagerne staa nu,